

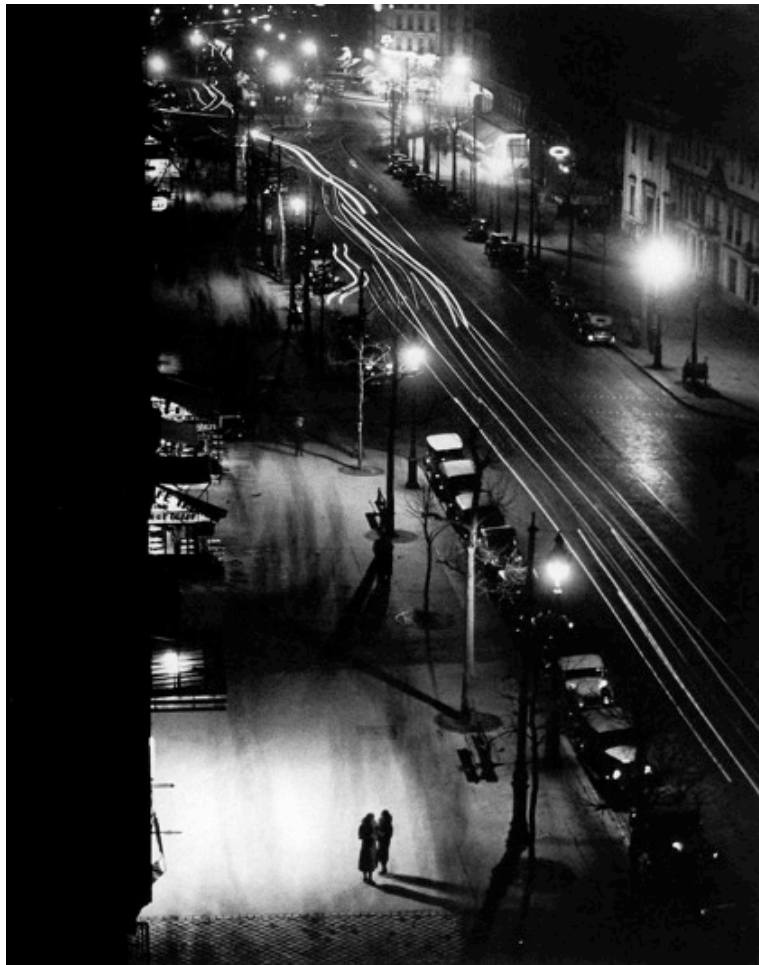
Legends of photography: Brassai

Ο Gyula Halász γεννήθηκε στις 9 Σεπτεμβρίου του 1989 στο Brasso της Τρανσυλβανίας, τότε γνωστή περιοχή της Αυστρο-Ουγγαρίας. Σήμερα είναι γνωστός με το όνομα “Brassai”, ψευδώνυμο που μαρτυρά την καταγωγή του. Το όνομά του όμως εκτός του ότι παραπέμπει στην γενέτειρα πόλη του, σήμερα είναι απόλυτα συνυφασμένο με τον κόσμο της φωτογραφίας, καθώς η “κληρονομιά” του στον χώρο, είναι ανεκτίμητης αξίας, δεδομένου ότι οι τεχνικές που χρησιμοποίησε ήταν αρκετά πρωτοποριακές για την εποχή εκείνη.

Σε νεαρή ηλικία σπούδασε ζωγραφική και γλυπτική στην Ουγγρική ακαδημία Καλών Τεχνών στη Βουδαπέστη. Το 1920 ξεκίνησε την καριέρα του σαν δημοσιογράφος στο Βερολίνο, ενώ 4 χρόνια μετά μετακομίζει στο Παρίσι, όπου και αρχίζει να ξετυλίγει τις καλλιτεχνικές του ανησυχίες πλάι σε φημισμένους καλλιτέχνες όπως ο Pablo Picasso, ο Salvador Dali και ο συγγραφέας Henri Miller. Εκείνη την στιγμή η τέχνη της

φωτογραφίας για αυτόν ήταν αδιάφορη, για αυτό και διοχέτευε το φωτογραφικό του ταλέντο μόνο στα πλαίσια της δημοσιογραφίας. Ωστόσο ένας άλλος διάσημος φωτογράφος, ο Andre Kertesz, θα επηρεάσει με το έργο του την καλλιτεχνική άποψη του Brassai και θα το μυήσει στην τέχνη της φωτογραφίας.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1930 ξεκινάει το φωτογραφικό του έργο. Πηγή έμπνευσης αποτελούν οι δρόμοι του Παρισιού, ενώ το στοιχείο της νύχτας είναι αυτό που χρησιμοποιείται σαν “ειδική συνταγή” στις φωτογραφίες του.

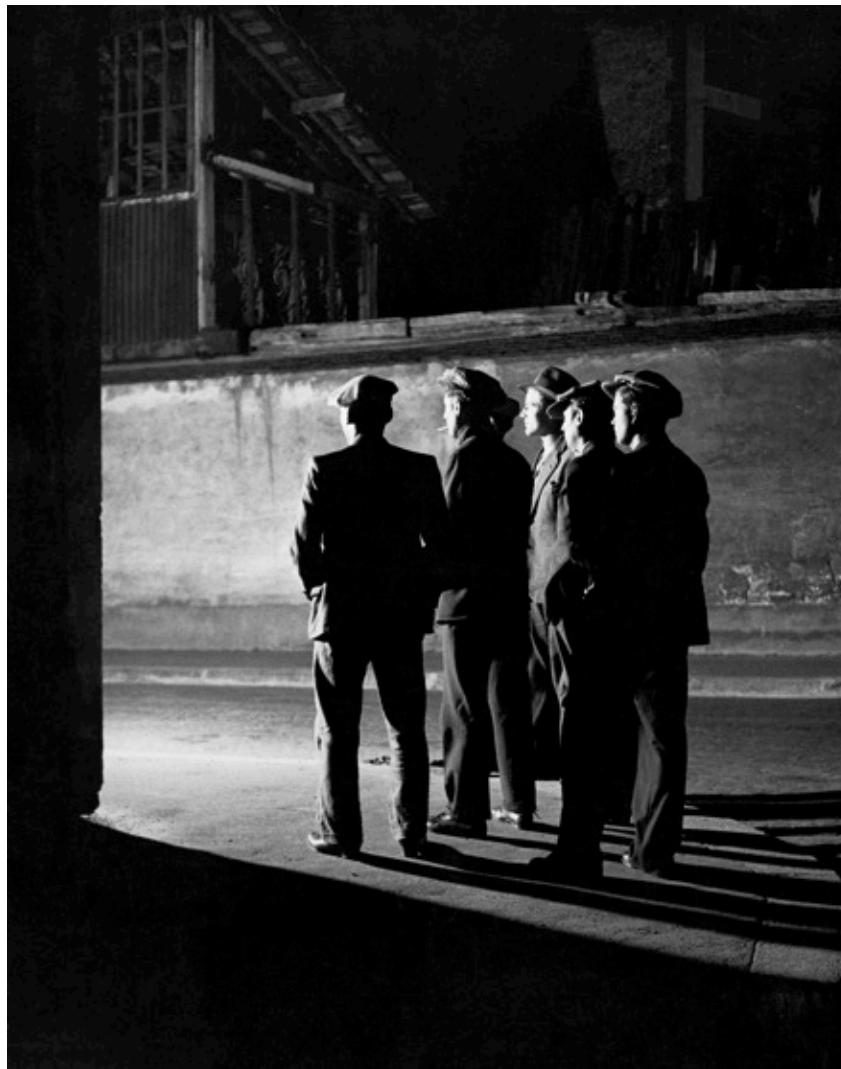

Ο ίδιος δηλώνει:

«Η νύχτα δεν δείχνει τα πράγματα, τα υπονοεί. Μας ενοχλεί και μας εκπλήσσει με την παράξενη φύση της.»

Το να φωτογραφίζεις στο Παρίσι την νύχτα είναι κάτι το οποίο δεν φαίνεται ιδιαίτερα δύσκολο σήμερα. Ωστόσο, εκείνη την εποχή η «πόλη του φωτός» δημιουργούσε πολλά τεχνικά προβλήματα σε έναν φωτογράφο με τον τότε αναλογικό εξοπλισμό. Το

γεγονός αυτό, βέβαια, κάθε άλλο παρά εμπόδιο ήταν για τον Brassai ο οποίος χρησιμοποίησε τις σκιές και το σκοτάδι σαν συμμάχους του μέσα στις φωτογραφίες του.

Ο ίδιος υπογράφει το πρώτο μεγάλο του έργο “Paris de nuit”, έργο το οποίο θαύμαζε ιδιαίτερα ο συγγραφέας Henry Miller. Όπως ο τελευταίος αποκάλυψε, ήταν σαν να βλέπει τις εικονογραφήσεις των βιβλίων του. Ο Brassai λάτρεψε αυτήν την πλευρά της πόλης, την σκοτεινή ή κατ’ άλλους “απόκοσμη”. Για αυτόν όμως μόνο οι φωτογραφίες μπορούσαν να αποδώσουν την δική του πραγματικότητα:

«Οι πραγματικοί άνθρωποι της νύχτας, ζουν την νύχτα, όχι από ανάγκη, αλλά γιατί το θέλουν»

Ο Brassai συνέχισε να εξερευνά με αυτόν τον τρόπο όλο και πιο βαθιά τον νυχτερινό κόσμο. Για αυτόν η φωτογραφία αντανakλούσε την πραγματικότητα μέσα από έναν

διαφορετικό κόσμο, όχι όπως τον βλέπουν τα μάτια μας αλλά όπως μπορούμε μόνο να τον φανταστούμε.

«Οι εικόνες μου ήταν σουρεαλιστικές απλά υπό την έννοια ότι η οπτική μου αποκαλύπτει την φανταστική διάσταση της πραγματικότητας. Ο μόνος μου στόχος ήταν να εκφράσω την πραγματικότητα, γιατί δεν υπάρχει τίποτα πιο σουρεαλιστικό από την ίδια την πραγματικότητα. Αν η πραγματικότητα αδυνατεί να μας γεμίσει με απορία, είναι γιατί έχουμε υποπέσει στην συνήθεια να την βλέπουμε ως κοινότητα»

Ο Brassai δεν ήταν ο μακρινός παρατηρητής, όπως μπορούμε να χαρακτηρίσουμε τον Henri Cartier Bresson. Ήθελε να νιώθουμε σαν να ανήκουμε μέσα σε αυτόν τον κόσμο που περιέβαλαν οι φωτογραφίες του. Οι φωτογραφίες του εκπέμπουν μια μια

οικειότητα, κάτι που στην ουσία είναι ένα μαγικό τρικ για να μας σαγηνεύσει. Θα μπορούσαμε να πούμε ή να φανταστούμε ότι ο ίδιος διασκεδάζει προσφέροντας μέσα από τις φωτογραφίες του ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον, που μας παρασύρει σε ένα περίεργο μονοπάτι, “εγκλωβίζοντας” μας μέσα σε αυτό.

Ίδια πρόσωπα εμφανίζονται με διαφορετικό τρόπο στην ίδια φωτογραφία ξεγελώντας το μάτι και την λογική μας. Στην πραγματικότητα η διπολική προσωπικότητα του ανθρώπου φαίνεται μόνο στην ψυχή του, ενώ στην φωτογραφία τα πάντα είναι φανερά.

«Κατ’ εμέ η φωτογραφία πρέπει να υπονοεί, όχι να επιμένει ή να εξηγεί»

Και οτιδήποτε άλλο παρά λογική μπορείς να βρεις στις φωτογραφίες του. Η μόνη λογική που υπάρχει, είναι η λογική που δίνεις εσύ, η μόνη αλήθεια πάνω στην εικόνα, είναι η αλήθεια που δίνεις εσύ αλλά και ο καθένας για τον εαυτό του.

Ποια λογική και ποια αλήθεια δημιούργησε αυτήν την λοξή μαύρη γραμμή στην μέση της φωτογραφίας που 'κόβει' το κεφάλι της κοπέλας? Η λογική και η αλήθεια μέσα από τα δικά σου μάτια μπορεί μόνο να απαντήσει στα ερωτήματα που γεννά ο Brassai μέσα από το φωτογραφικό του έργο.

Το φωτογραφικό ταξίδι του Brassai τελείωσε με τον θάνατό του το 1984. Το έργο του ενέπνευσε πολλούς φωτογράφους, άλλα κυρίως προβλημάτισε, για την φύση του ανθρώπου μέσα από τα ίδια του τα μάτια. Ο ίδιος είπε κάποτε:

"Βασικά, το έργο μου υπήρξε ένα μεγάλο ρεπορτάζ πάνω στην ανθρώπινη ζωή."

Αναφορές

"Brassaï" in Horst Woldemar Janson, Anthony F. Janson, History of Art: The Western Tradition. Prentice Hall Professional, 2004

"Brassai Biography", Photo-Seminars, accessed 2 Sep 2010

"Brassai", Henry Miller: The Paris Years, Arcade Publishing, 1975